

## POSTANOWIENIE

31 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 maja 2023 r. w Warszawie,  
w sprawie z powództwa R. P.  
przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w Warszawie  
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,  
na skutek skargi kasacyjnej R. P.  
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie  
z 15 października 2021 r., I ACz 98/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od R. P. na rzecz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w Warszawie kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego,**
- 3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie na rzecz radcy prawnego P. C. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu R. P.**

## UZASADNIENIE

Powód R. P. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, oddalającego zażalenie skarżącego na postanowienie Sądu pierwszej instancji odrzucające w części pozew w sprawie przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. Podniósł, że Sąd drugiej instancji „naruszył przepisy prawa procesowego, a zwłaszcza uchybił obowiązкови o którym mowa w art. 386 § 4 k.p.c., a to nierozpoznania istoty sprawy, czego konsekwencją było uznanie, iż zachodzą przesłanki do odrzucenia pozwu, co w konsekwencji spowodowało brak możliwości obrony przez powoda swoich praw co do spornych nieruchomości, co w konsekwencji prowadzi również do naruszenia zasad współżycia społecznego wobec braku możliwości obrony swoich praw i niejako uznania, że pozwany miał prawo do uchylenia się od zawarcia z powodem umów sprzedaży, co do których powód wygrywał przetargi w roku 2001 r., pomimo braku właściwego wezwania powoda do ich zawarcia oraz do zatrzymania przez pozwanego wpłaconego przez powoda wadium, co może stanowić nadużycie prawa”.

Przytoczone stanowisko wyczerpuje merytoryczną część uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Pozostała część wywodów powoda odnosiła się bowiem do ogólnych informacji o istocie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako jednej z przyczyn kasacyjnych.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance unormowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Uzasadnienie wniosku powoda warunkom tym nie odpowiada i sprowadza się do sformułowania ogólnej tezy o nierozpoznaniu przez Sąd Apelacyjny istoty sprawy oraz do przedstawienia własnej oceny prawnych konsekwencji takiego stanu rzeczy. Niezależnie od operowania przez skarżącego terminami języka prawnego w sposób nieodpowiadający ich powszechnie przyjętemu znaczeniu, o braku oczywistej zasadności skargi kasacyjnej świadczą dwa podstawowe względy.

Po pierwsze, powód tezę o wystąpieniu w sprawie omawianej przyczyny kasacyjnej uzasadnia twierdzeniem o naruszeniu art. 386 § 4 k.p.c., do którego dojść miało wskutek nierozpoznania przez Sąd Apelacyjny istoty sprawy. Rzecz w tym, że przytoczony przepis nie nakłada na sąd drugiej instancji obowiązku rozpoznania istoty sprawy. Przeciwnie, normuje on jedynie rodzaj rozstrzygnięcia, jaki należy wydać w sytuacji, w której to sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy. Stanowisko skarżącego jest zatem *a limine* nietrafne, bowiem rzekome naruszenie przepisów postępowania nie mogło polegać na uchybieniu obowiązkowi z art. 386 § 4 k.p.c. Jedynie na marginesie należy przy tym dodać, że zasadniczo wydanie orzeczenia kasatoryjnego w sytuacji unormowanej we wskazanym ostatnio przepisie nie jest obowiązkowe.

Po drugie, wśród wywodów powoda nie sposób odnaleźć wyjaśnienia, na czym w istocie polegać miało uchybienie Sądu Apelacyjnego, jak przekładało się ono na wynik sprawy i jak – w korelacji z podniesionymi w sprawie zarzutami – świadczy ono o oczywistej konieczności uchylenia lub zmiany zaskarżonego orzeczenia. Postawienie samej tezy o wystąpieniu określonego stanu rzeczy w postaci nierozpoznania przez Sąd Apelacyjny istoty sprawy, ze skutkiem błędnej, zdaniem skarżącego, konkluzji tego Sądu o konieczności odrzucenia pozwu, nie może zastąpić argumentacji nakierowanej na wykazanie, że stan ten w istocie wystąpił.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O kosztach orzeczono na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych. Na tej samej podstawie – stosowanej w drodze analogii – orzeczono o wysokości wynagrodzenia adwokata reprezentującego powoda z urzędu (zob. postanowienie SN z 27 kwietnia 2023 r., I CSK 3767/22).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.